

Szovátai Hírmondó

Önkormányzati tájékoztató

XV. évf. 151. szám 2016. november

Tűzoltó katona Szovátán

„Tűzoltó leszel s katona!” – ígéri a kis Balázsnak a gyermekét altató anyuka József Attila *Altató* című versében.

Csoda-e, ha ez a verssor jutott eszembe október 26-án, amikor katonai vezényszavakra masírozó egyenruhás tűzoltókat láttam Szovátán. Pattogtak a vezényszavak, csattogtak a keményen odavágott katonabakancsok, himnuszok szóltak – no nem volt köztük a miénk, egyik sem –, s bennem, megrögzött civilben a látszólagos nyugalom mögött ott volt a rettenet. Mintha idegenben volnék, minden otthonosságom odalett, s nem is jött vissza mindaddig, amíg aztán szót nem kapott a Maros Megyei Tanács elnöke, Péter Ferenc illetve Szováta polgármestere, Fülöp László Zsolt.

„Tűzoltó katona lesz Szovátán! A világról el ne aludj, kis Balázs!” – írtam át magamban önkéntelenül a költő sorait.

Pedig hát tudom, hogy éppen azért hozták létre ezt a szolgálatot Szovátán, hogy itt is minden kis Balázs a korábinál nyugodtabban alhasson, hogy a veres kakas el ne vigye senki álmát. Tudom, hogy öt hivatásos tűzoltó állandó készenléte nálunk gyors és hatékony közbelépésre ad lehetőséget tűzvész vagy bármilyen katasztrófa esetén. Tudom, hogy ez plusz tűzoltóautót, tán jobb felszereltséget jelent. Ez majd a jövőben kiderül. Tudom, hogy ennek a vidéknek védelme – korábban csaknem kizárólag a szovátai és a falvak önkéntes tűzoltói látták el – is költségvetési tételt fog jelenteni ettől fogva a Maros megyei katonai tűzoltóság büdzséjében, tehát felsorakozva a többi városhoz, végre részesül az állami finanszírozásból, amiből mindeddig kimaradt. Tudom, hogy ezzel megosztódik a felelősség, nem marad minden az önkormányzat terhére, jut

belőle a Maros megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőségen keresztül az államnak is. Tudom, hogy nem csupán a tűz- és katasztrófa elhárításban, de azok megelőzésében is hatékonyak bizonyulhatnak. Persze, mindez a hozzáálláson is múlik. Azon, hogy az itt szolgáló teljesítő katonák és az őket idevezénylő felettesek a szavakon túl, a mindennapi gyakorlatban mekkora felelősségvállalásról tesznek biznyságot, hogy mennyire törekednek ezt a kis, de fontos egységet a mai idők színvonalán álló korszerű felszereltséggel ellátni, hogy a szolgálatot valóban szolgáltnak tekintik-e, hogy miként tudnak együttműködni a szovátai kollegákkal – önkéntes tűzoltókkal, rohammentősökkel (SMURD), hegyimentőkkel – és az önkormányzattal.

Akkor nyerünk velük, ha mindez sikerül, .

– molnos –

Aggódom

Ha már annyit aggódtak az amerikai demokraták értünk és másokért szerte a világban, hogy a kommunizmusból kijöve, nehogy ismét diktatúrában éljünk, most már igazán rajtunk a sor, hogy a kölcsönt visszaadjuk, végre mi is aggódjunk, s féltsük a demokráciát, főként Nyugat-Európában, de leginkább éppen Amerikában azoktól, akik a „demokrácia” szóval kelnek és fekszenek.

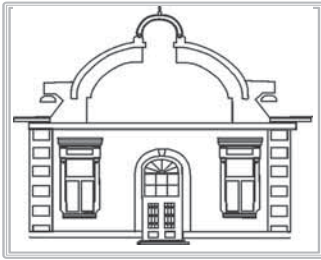
Megvallom, igazán megtiszteltetés és jóleső érzés ekkora felelősséget felvállalni, s a világ gondja mellé a világ csendőrének a gondját is a szívünkre venni.

De lassacskán belejövünk, hisszük, hogy mi is megtanulunk aggódni. Azokért is, akik már belefáradtak az értünk való folytonos aggodásba. A demokratákért, akik elég gondjuk lett azzal, hogy egy demokratikus választással egy kissé fordult a világ, s mindenbe kapaszkodnak, hogy visszafordítsák azt.

Már-már féltem, hogy európai eszmetársaik nem állnak szóba az új vezetéssel bíró Amerikával. Megdörögnek és sarokba állítják. Aggódom az amerikai demokráciáért. Sok éven át exportra vitték, s lám, kiderült, nem maradt elég nekik belőle? Jó lenne visszafogni kivitelüket, és innen tovább maguknak tartani mindent, hiszen a belső piac láthatóan ínségben szenved.

Eltársurak, nem csupán magamért, értetek is aggódom egy kicsit.

Molnos Ferenc

A Polgármesteri Hivatal
elérhetőségei:
Cím: 545500 Szováta,
Főút, 155 szám
Tel: 0265 – 570218
Fax: 0265 – 570524
E-mail:
secretariat@primaria.szovata.ro

Fülöp László Zsolt
polgármester fogadóórái:

– Kedd 11,00 órától;

Városházi anyakönyvi adatok

Bejelentett újszülöttek: Székely Bence (szülei: Székely Szabolcs és Székely Csilla); Joó Petra Anabella (szülei: Joó József Zsolt és Joó Mónika); Vónya Barbara (édesanyja: Vónya Magdolna); Gábor Ștefan (szülei: Gábor Károly és Stoica Teréz); Majlát Enikő (szülei: Majlát József és Bedő Enikő); Albert Ádám Attila (szülei: Albert László Róbert és Albert Szidónia Szilvia); Jónás Vilma (szülei: Jónás Gyula és Ötvös Vilma);

Isten éltesse Őket!

Házasságot kötöttek: Barta Lóránt (Farkas utca 14 szám) – Turzai Tímea (Erdőszentgyörgy); Kirilla László Levente (Illyésmező 138 szám) – Kiss Melánia (Illyésmező 48 szám);

Boldog házasságot!

Elhunytak: Lengyel Jolán (sz. 1935) – December 30 utca 4 szám; Bedő Gizella (sz. 1943) – Farkas utca 57 szám; Gábor Gizella (sz. 1987) – Kurta utca 1 szám; Makai Lajos (sz. 1927) – Tó utca 1 szám; Kelemen Olga (sz. 1932) – Május 1 utca 73 szám; Fülöp Dénes (sz. 1941) – Május 1 utca 105 szám;

Nyugodjanak békében!

Új színpad

Kicsérélték a „világot jelentő deszkák”-at a Domokos Kázmér Művelődési Házban, s ezzel megújult a színpad.

„Ideje is volt” meg „ráfért”, mondják, és valóban immár ideje is volt a javításnak, meg rá is fért erre a színpadra a megújítás. Pontosan annyira, amennyire ideje van bármiféle felújításnak, és amennyire ráfér bármire a megújulás. Bizony, ideje lenne rengeteg pénzt szerezni a legkülönbözőbb felújításokra, de új dolgok létrehozására is, és ráférne a városra minden szép és jó. Elvárásokkal tehát jól állunk, nincs gond, ám anyagi alapokat teremteni egy kicsivel nehezebb.

Október utolsó hetében kezdték el a felújítást, s az Intermezzo Kamarakórus jubileumi koncertjén október 29-én már azon énekeltek.

A Domokos Kázmér Művelődési Házban komolyabb felújítás – kívül-belül – már egy tucat éve történt, amikor annak fejében az épületet tulajdonló katolikus gyülekezet tízéves használatba adta az önkormányzatnak.

A mostani munkálatok kizárólag a színpadra korlátozódtak. Azt viszont alapjaitól újraképzették. A felújítást a helyi költségvetésből finanszírozták.

Most „már ideje”, hogy további szép műsorokat lássunk rajta, és bizony, „ránk férnek” azok az előadások.

Önkormányzati határozatok

43. sz. Határozat – Szováta Város helyi költségvetésének módosításáról;

44. sz. Határozat – a 72/2015-11-26 sz., a helyi adók és illetékek jóváhagyásáról szóló helyi Tanácshatározat módosításának jóváhagyásáról;

45. sz. Határozat – Szováta Város Polgármesteri Apparátusa szerkezeti felépítése módosításának jóváhagyásáról;

46. sz. Határozat – Szováta Város magánvagyományának részét képező ingatlanok nyilvános árverésen való eladására vonatkozó feladatfüzet jóváhagyásáról;

47. sz. Határozat – Szováta Város Polgármesterének törvényszéki és jogi eljárásokra vonatkozó általános képviselői jogkörrel való felhatalmazásának jó-

váhagyásáról;

48. sz. Határozat – a szováta oktatási intézményekben alkalmazott ingázó pedagógusok szeptemberi és azelőtti utazási költségeinek visszatérítéséről;

49. sz. Határozat – a Lakásépítés a fiataloknak program keretében épített lakások bérleti díjának a módosításáról;

50. sz. Határozat – Szováta Város Rózsák útja, a régi Doina mozi mögötti épület, fizikai állapotának szakvéleményezéséről;

51. sz. Határozat – Szováta Város községét képező utcák kataszteri felméréseinek jóváhagyásáról;

52. sz. Határozat – Szováta Város, Hosszú utcában található turisztikai komplexum építéséhez szükséges zonális városi terv elfogadásáról;

ANUNȚ

Primăria Oraș Sovata invită toți cei interesați la întâlnirea privind realizarea investițiilor intitulate „Modernizare străzi urbane în Oraș Sovata”, respectiv „Amenajare spațiu de agrement multifuncțional în jurul cinema Doina” derulate în stațiunea balneoclimaterică Sovata, propuse spre finanțare de către UAT Oraș Sovata prin Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, Axa prioritară 7, Prioritatea de investiții 7.1 – „Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice”.

Întâlnirea cu entitățile implicate în dezvoltarea locală va avea loc în data de 24 noiembrie 2016, începând cu orele 11.00, în sala mare de ședință a Primăriei Oraș Sovata (Sovata, str.Principala nr. 155) .

Adresa Primăriei
Orașului Sovata:
Sovata, Str. Principală
Nr. 155.
Tel: 0265 570 218
Fax: 0265 570 524
E-mail:
secretariat@primaria.sovata.ro

Program audiențe
Primar: Fülöp László Zsolt:
Marți – de la ora 11,00;

Hotărârile Consiliului Local

Hotărârea nr. 43 – cu privire la aprobarea rectificării Bugetului local al Orașului Sovata pe anul 2016;

Hotărârea nr. 44 – cu privire la modificarea și completarea H.C.L. nr.72/26.11.2015, privind impozitele și taxele locale pe anul 2016;

Hotărârea nr. 45 – cu privire la modificarea Organigramei și a Statului de funcții al aparatului de specialitate al Primarului Orașului Sovata;

Hotărârea nr. 46 – cu privire la aprobarea Caietului de sarcini pentru vânzarea prin licitație publică a unor imobile aparținând domeniului privat al Orașului Sovata;

Hotărârea nr. 47 – cu privire la acordarea unui mandat general Primarului Orașului Sovata în vederea reprezentării Consiliului Local în fața instanțelor judecătorești;

Hotărârea nr. 48 – cu privire la aprobarea decontării

cheltuielilor de deplasare a cadrelor didactice;

Hotărârea nr. 49 – cu privire la recalcularea chiriei pentru locuințele realizate prin Programul de construire de locuințe pentru tineri destinate închirierii;

Hotărârea nr. 50 – cu privire la aprobarea Expertizei tehnice privind evaluarea stadiului fizic al imobilului situat în Sovata, Str. Trandafirilor fn., Județul Mureș, în spatele fostului Cinematograf “Doina”;

Hotărârea nr. 51 – cu privire la aprobarea documentației topo-cadastrale a unor străzi urbane din Orașul Sovata;

Hotărârea nr. 52 – cu privire la aprobarea Planului Urbanistic Zonal în scopul Construirii Complexului Turistic cu Dotări: Spa, Cazare și Restaurant, situat în Sovata, Str. Lungă fn., Județul Mureș;

Norme ale serviciilor funerare și înmormântării

Guvernul a aprobat Normele tehnice și sanitare ale serviciilor funerare, înhumării, transportului și deshumării cadavrelor umane, cimitirelor, crematoriilor umane, precum și a criteriilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească prestatorii de servicii funerare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art.40 din Legea 102/2014 privind cimitirele, crematoriile umane și serviciile funerare, și al Cap. IV Controlul în sănătate publică din Legea 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată.

Normele definesc “condițiile decente” de desfășurare a serviciilor funerare, privind cimitirele, crematoriile umane și serviciile funerare, în sensul prezentelor norme, se înțeleg condițiile de suprafață și dotări ale spațiilor, precum și sintagma “servicii funerare”, prin care se înțelege toate serviciile ce pot fi aduse unui defunct și familiei acestuia după momentul decesului.

Referitor la prestatorii de servicii funerare, normele prevăd că aceștia vor efectua activitățile specifice după obținerea avizului consiliului local al unității administrative teritoriale și a autorizației sanitare de funcționare emisă de către direcțiile de sănătate publică județene, trebuie să respecte normele de igienă în timpul transportului și înhumării, pentru protecția sănătății publice, iar autovehiculele special amenajate pentru transportul mortuar trebuie să dețină autorizație conform prevederilor.

Normele stabilesc că îmbalsămarea este obligatorie în următoarele cazuri:

- când familia decide să expună decedatul în locuri publice, inclusiv la capelă, cu sicriul deschis;
- când decedatul este transportat într-o altă localitate decât cea în care s-a produs decesul, la o distanță mai mare de 30 de kilometri;
- în situația în care cauza medicală a decesului impune îmbalsămarea ca măsura de profilaxie și reducere a riscului biologic;
- la cererea scrisă a familiei.

Katonai tűzoltó-szolgálatot avattak Szovátán

Korábban már írtunk róla, hogy az önkormányzat bővíti a szovátai tűzoltóállomás épületét. A bővítés elkészült, s a megfelelő garázsfelület valamint egy emeleti szint építése valamint az új fűtésrendszer biztosítása lehetővé tette, hogy immár egy kis katonai tűzoltó csapat végezzen innen tovább városunkban is állandó szolgálatot. A készenléthez az emeleten megfelelő összkomfortos pihenőhely áll a rendelkezésükre. Ellátásuk, költségeik a megyei tanácsot terhelik, a szovátai önkormányzat a telephelyet, a meleg garázst, a víz-, gáz-, villanyfogyasztás kiadásait biztosítja. A Marosvásárhelyről ingázó öttagú csapatok 24 óránként váltják egymást.

Egy Volvo típusú 2500 literes bevetésre felszerelt autóval végeznek szolgálatot, s ők az elsők, akiknek riasztás esetén mozdulniuk kell. A tűzbejelentést a 112-es telefonszámon tehetjük meg, ahol egy megyei diszpécserszolgálat fogadja a hívást, és ő riasztja a tüzesethez legközelebb található tűzoltókat. Ha szükséges, a helyi önkéntes tűzoltókat is mozgósítja, s ha ez sem elég más településekről további erőket csoportosít oda. Tulajdonképpen az önkéntesek irányítása is a diszpécseren keresztül történik. Megeshet, hogy egy időben két tüzesethez kell kivonulni: egyikhez a katonai, másikkhoz az önkéntes tűzoltók mennek ki. A rohammentő szolgálatot (SMURD) szintén a diszpécser irányítja, s kötelező módon mindig részt vesznek a tűzoltók bevetésein. A katonai egység nem csupán Szovátát látja el, hanem az egész zónát, hiszen Marosvásárhelyen innen csupán Nyárádszeredában van ilyen szolgálat, tehát nagy a bevetési körzete.

Már túl vannak a szovátai „tűzpróbán”, voltak bevetéseik Szovátán (közlekedési baleset, kéménytűz stb.).

Továbbá lejárták a szavazóköztereket, hogy ellenőrizzék azok tűzbiztonságát, aztán meg a terepen ellenőrzik a hidrántokat, beazonosítják a helyüket, hogy bevetés esetén ne kelljen keresgéljék.

Ahogy a mellékelt fotó is mutatja, a nagy katonai csinnadrattával tartott átadón október 26-án sokan vágták el az avatószalagot. Az idegenből érkezettek között ott volt Szováta volt polgármestere, Péter Ferenc, aki kezdeményezte és levezényelte a tűzoltó katonai szolgálat létrejöttét biztosító beruházásokat városunkban, s most a Maros Megyei Tanács elnökévé vette kezébe az ollót. A másik meg Fülöp László Zsolt jelenlegi polgármester, aki az elkövetkező években városunk polgárainak a képviselőként biznyára megfelelő partner lesz ebben az együttműködésben.

Az ünnepség már délben elkezdődött tűzoltóautók felvonulásával, amelyen a katonai valamint a helybéli és más településekről érkezett tűzoltók mellett részt vettek a rohammentő szolgálat és a hegyimentő szolgálat tagjai is. Maga az avató ünnepség a helyszínen – Bekecs lakótelep – egy sorakozóval kezdődött, majd az angol és német vendégekre való tekintettel felcsendült az angol, a német és a román himnusz is. A székhely házigazdáira nem voltak tekintettel az ünnepséget levezénylő katonák.

Beszédet mondott dr. Dorin Oltean a Maros megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség tábornoka, Péter Ferenc, Maros Megye Tanácsának elnöke, dr. Lucian Goga Maros megye prefektusa, valamint a vendégek.

Néhány oklevél kiosztása után a jelenlévők megtekinthették a tűzoltó állomás új részlegét.

Itt voltak a környékbéli települések önkéntes tűzoltócsapatai. Legtöbbjükkel már jó kapcsolatokat ápolnak a szovátaiak. Némelyekkel – a legközelebbiekkkel – bevetéseken tüzeseteknél is találkozhattak, másokkal a felkészülést segítő versenyeken, illetve a tűzoltók ünnepségein.

A hideg időben, szemerkélő esőben órákat álltak a hosszúra sikerült átadón, így aztán igazán jólesett nekik utána a baráti vendéglátás, a hatalmas üstben főzött gulyásnak volt keletje.

Ugyanakkor az önkéntes tűzoltó egység eszköztára is bővült egy tűzoltóautóval. A katonai tűzoltók közvetítésével Angliából vásárolt az önkormányzat jutányos áron egy MAN típusú használt, gyors bevetésre alkalmas tűzoltóautót (fo-

lyamatban van a forgalomba helyezéshez szükséges akták beszerzése). Az új autónak 1890 literes a víztartálya, 17 méteres mechanikus létra van rajta. Ezzel összesen négyre emelkedett az autók száma, hiszen már volt egy Csepel típusú terepre való autó illetve egy ugyancsak Csepel típusú vágó-bontó autó – a veszprémi tűzoltók korábbi ajándéka –, no meg egy régebbi autó, amelyet Sóvárának fognak ajándékozni, ahol önkéntes tűzoltóságot szándékoznak létrehozni.

Az önkénteseknek vásárolt autóval valamint a katonai tűzoltók állandó jelenlétével vélhetően sokat erősödött a tűzvédelmi képesség városunkban. A felkészültség és a felszereltség fokozása gyors reagálásra ad módot, ami nem csupán anyagi javakat ment, de olykor emberéletet is. És ezért történik az önkormányzat összehangolásával minden összefogás. A kibővített tűzoltóállomáson a rohammentők, a hegyimentők, a katonai és önkéntes tűzoltóság munkatársai ezért biztosítanak szolgálatot.

Szépkorúak

Kosztolányi Dezső: Intés az öregebbek tiszteletére

Bizony hajlajatok meg az öregebbek előtt,
akár utcaseprők, akár miniszterek.
Nem oly tiszteletet prédikálok én tinatek,
mint a papok s az iskolai olvasókönyvek.
De vegyétek számba, mily nehezen mentitek át ti is
évek veszedelmén törékeny szívveréstekeket
ezen az embernek ellenséges földgolyón,
s ők, kik negyven, ötven, hatvan évet éltek,
hány téli reggelen, hány tüdőgyulladás
gázoltak át, hány folyó mellett haladtak el éjjel,
s hány gépkocsitól ugrottak el az utcasarkokon,
míg váratlanul éltetek állanak, időtől koszorúzva,
mint a csodák, mint akik háborúból jönnek,
egyenesen, mint a zászlórúdak, s egyszerre kibontják,
hogy ámuljatok, vihar-csapott, de visszahozott életüknek
méltóságosan lebegő, békét hirdető, diadalmi lobogóját

Tán nem véletlen, hogy az őszbe hajló embert ősszel köszöntik szerte a világon. Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az idősek világnapjává.

Szovátán az önkormányzat immár 14 éve köszönti idősebb polgárait, de valahogy sosem október elején, inkább október végén vagy november elején, tehát nem mindig ugyanazon a napon. Ezzel együtt elmondható, hogy hagyományt teremtett.

Minden évben kell találni egy napot, amikor a mindennapok forgatagában értük is megállunk, s nem csupán közeli hozzátartozóinkra gondolunk, de általában is a figyelem középpontjába kerülnek az idősebbek. Ilyenkor egy kis ünnepséget szervez az önkormányzat a tiszteletükre, amelyen köszöntők sora hangzik el, de a zene és a tánc sem szokott elmaradni. Még nem tartunk ott, hogy az ünnepeltek is dalra fakadjanak, táncra perdüljenek – talán az is eljön egyszer –, de akadnak fiatalabbak, akik az ózórakoztatásukra megtegyék.

Péter Ferenc polgármester első mandátuma idején szerveztek ilyen ünnepséget, aztán az évek során összesen tizenháromat, s lám, a mostani rendezvényen is – immár a megyei tanács elnökeként – jelen volt. Fülöp László Zsolt polgármester és Kiss Ferenc alpolgármester után ő mondott köszöntőt.

Fülöp László Zsolt a generációk együttéléséről, egymásra utaltságáról és együttműködésük szükségszerűségéről beszélt. „*Én segítem a szüleimet, ők segítenek engem, illetve segítik a gyermekeimet*” – foglalta össze a lényegét.

Parlamenti választásokra készülő fiatal politikusok is – az új megyei garnitúra – megtisztelték jelenlétükkel az ünnepséget. Császár Károly szenátorjelölt mesét mondott a nagymamáknak, nagytatáknak. Csép Éva Andrea képviselőjelölt nagymamája szovátai emlékeit idézte fel. Dr. Vass Levente képviselőjelölt urológus főorvosként azzal nyugtatgatta az ünnepelteket, hogy rendelőjében a 65 évesek még egészen fiatalnak számítanak, tehát innen még jócskán odébb van az öregkor.

Köllő Tibor római katolikus plébános, Baczoni Sándor református lelképásztor, Varga Sándor unitárius lelkész és Hojda Mircea ortodox pap felekezeti egyetértésben egymást váltva köszöntötték az idősebb generációt.

A szervezők a konferálás nem könnyű feladatát ismét a humoráért is kedvelt Nagy István színművészre bízta, aki most is szíparkázott, így aztán nem csoda, ha már kezdetől megvolt az estben az a vidám könnyedség, ami nem engedte az eseményt a túlzott ünnepélyesség unalmas mocsarába süllyedni.

A *Sószórok* ügyesen szórták a sót (tehát nem volt izetlen a feltálat vacsora sem) – a református egyház ifjúsági zenekara most lépett fel először ezen a rendezvényen. Sikerral.

A *Bekecs néptáncgyűttes* viszont már korábban is táncolt a szovátai időseknek és szépkorúaknak. Most is ferge-teges táncot roptak. Bizony, nem lehetett a szemet levenni róluk.

Talán mindaddig nem is volt a szovátai történetben olyan, hogy ezt az ünnepséget ne a *Mezőhavas népi zenekar* muzsikája zárja. Most sem szegődött meg a szabály, a vacsora után Mátyus Vilmos prímás és zenekara muzsikája mellett koccinthattak az ünnepek. Az ismert és szeretett helybéli zenekar következő szólistái léptek fel néhány hallgatóval illetve vidám dallal: Nagy József, Károly Réka Katalin, Tóth Miklós, Dósa Balázs és Tófalvi Edit.

A rendezvény szép pillanata az aranylakodalmások köszöntése.

„A házasság szentsége iránti tiszteletükért valamint azért az egymás iránti bizalomért, türelemért és alázatért, amellyel házastársuk mellett öt évtizeden keresztül kitarítottak...” – hangzott el a számukra kiállított díszoklevél szövege, és kapta tapsot, no meg egy kis ajándékot, aki ott volt. Az aranylakodalmás, aki nem tudott az ünnepségen részt venni, később otthonában – taps nélkül – kapta meg.

Ez alkalommal néhány aranylakodalmos túl levő házaspárt is köszöntött az önkormányzat.

Ötvenéves házassági évfordulójukon köszönthettük a következő házaspárokat:

- Sárosi Mihály és Sándor Margit
 - Varró János és Ferenczi Mária
 - Kiss Adalbert és Fülöp magdolna
 - Sárosi László és Lőrinczi Rozália
 - Keresztes Károly és Nagy Mária Júlia
 - Domokos Árpád és Domokos Magdolna
 - Becze Béla és Mak Ella Erzsébet
 - Siklódi Ferenc és Csont Ágnes
 - Kulcsár János és Marton Zsuzsanna
 - Balla József és Bokor Anna
 - Kacsó Pál és Gagyi Erzsébet
 - Vágási Endre és Ágoston Erzsébet
- Az ünnepségen nem tudtak jelen lenni:
- Csapó László és Erdős Mária
 - Csont Lajos és Kacsó Ilona
 - Lázár János és Lázár Anna

55 éves házassági évfordulójukon köszönthettük:

- Lázár Péter és Szilágyi Terézia
 - Kopacz Ernő és Antal Zsuzsanna
- Az ünnepségen nem tudtak jelen lenni:
- Sebe Dénes és Bokor Mária
 - Biró Ferenc és Szász Ilona
 - Lőrinczi Pál és Pirooska Margaréta

56 éves házassági évfordulójukon köszönthettük:

- Madaras Béla és Madaras Irén

Hatvanéves házások, de ünnepségen nem tudtak jelen lenni:

- Márton Ernő és Bordi Anna

Adventi vasárnapok a placcon

Az egyházak vállalták fel újra az adventi vasárnapok városban történő ünneplését az önkormányzattal közösen melynek új helyszínt választottunk a felújított placcot.

A református egyház indít, követi a katolikus, majd a harmadik vasárnapon a hármasközségi lelkész Tökés Lóránd szervezi az adventi műsort. Ő helyettesíti Varga Sándort. A negyedik vasárnapot az ökumenizmus jegyében szervezik.

Az adventi imák után kórusok, együttesek, énekesek lépnek fel valamint gyerekelőadások is lesznek.

Várakozással és meglepetésekkel várjuk az idei karácsonyt a városban.

Advent harmadik szombatján szintén a placcon adventi vásár lesz amelyet próbálunk egész estig kinyújtani. Akik félnek a hidegtől azoknak forró teát kínálnak a fiatalok majd.

Több pénzt kapnak a szegény családok

Anyagi és szolgáltatásbeli támogatást kapnak a létminimum alatt élő családok és személyek. Az erről szóló törvényt október végén hirdette ki az államfő.

A felzárkóztatást segítő jogszabály nemcsak lakhatási és gyermeknevelési támogatást nyújt a családoknak, hanem egyénre szabott segítséget is biztosít. Ez a segítség a gyakorlatban például tanácsadást jelent, hogy az érintettek minél hamarabb munkát találjanak maguknak, ugyanakkor az állam átvállalhatja bizonyos esetekben az egészség- és lakásbiztosítást is.

A támogatás célja, hogy az egy főre eső jövedelem a családban elérje legalább a nettó 600 lejt. Az egyedülálló személyek esetében ez az összeg 800 lej. Nem számít jövedelemnek a fogyasztással élőknek nyújtott támogatás, a gyermeknevelési pótlék (köznyelvből a gyermekpénz), a területalapú mezőgazdasági támogatás, az ösztöndíjak.

Milyen plusz pénzekről van szó?

A törvény szerint igényelhető az úgynevezett felzárkóztatási támogatás, amely maximum 260 lej lehet havonta, az egyedülálló személyek esetében pedig 300 lej.

Gyermeknevelésért is kérhető segítség. Egy gyermek után ez az összeg 107 lej, kettő után 214 lej, három után 321 lej, négy és több gyermek után pedig 428 lej. Az egyszülős családok esetén ezek az összegek nagyobbak: 120, 240, 360, illetve 480 lej. Amennyiben a gyermekek hiányoznak az iskolából, a gyermeknevelési támogatás összege csökken. Tizenöt igazolatlan hiányzás után az összeg felére csökken. Harminc igazolatlan hiányzás után a támogatást megvonják.

A törvény lakhatási támogatást is előír. Ez azt jelenti, hogy segítséget kérhetnek a családok például a gáz- és villanyszámlák kiegyenlítésénél. A támogatásokat a polgármesteri hivataloknál lehet igényelni, miután elkészül az alkalmazási útmutató.

Az Országos Statisztikai Intézet adatai szerint Romániában a lakosság körülbelül 40 százaléka él szegénységben.

Gazdaggyűlés

November 9-re gazdaggyűlést hívott össze az önkormányzat a Városházára az állattartó gazdák, a rendőrség valamint az önkormányzat mezőgazdasági szakembereinek részvételével, hogy felmérjék a legeltetési periódusban fellépő gondokat, és közösen megoldásokat találjanak azok orvoslására. Újra feldolgozták a 37/2015-ös helyhatósági rendeletet, amely a legeltetést szabályozza, hogy tudják a gazdák, mihez tartsák a jövőben magukat. Ennek értelmében január végéig le kell adják bejelentésüket az állatállományuk számáról, május 1-ig meg kell legyen a bérleti szerződésük az ehhez megfelelő méretű területekről, s ezt be kell mutatniuk nyilvántartás végett az önkormányzat mezőgazdasági irodájában. Szabályozva van, hogy 1 ha területen mennyi szarvasmarha illetve hány juh kap megfelelő táplálékot.

A gazdáknak voltak ötleteik, javasataik. A legelőterületek tömbösítése a feladat, hogy egyazon határrészen, dűlőn, mások bérbe nem vett területein való átjárás nélkül tudják megoldani a legeltetést. Arról is beszéltek, milyen károkat okoznak nekik a terepmotorosok (miattuk területalapú támogatásokat veszítenek el), és a rendőrség segítségét kérték.

Székelyföld autonómiájának napja

Október utolsó vasárnapja Székelyföld önrendelkezésének napja. Az idén is Székelyföld-szerte szentmiséken és istentiszteleteken imádkoztak érte, aztán figyelemfelkeltő őrüzteket gyűjtöttek. Így történt ez Szovátán is. A plébániatemplom szomszédságában, a líceum udvarán gyűlt össze egy maroknyi csapat a fellobbanó tűz mellé.

Engi Albert, a Székely Nemzeti Tanács Maros megyei alelnöke olvasta fel a SZNT kiáltványát. „Ragaszkodunk a nyolc székely széket és 149 önkormányzatot magába foglaló Székelyföld határaihoz, amelyet a helyi közösségek népszavazása tesz majd véglegessé. Követeljük, hogy

az Európában gyakorolt normák érvényesüljenek és a Székely Nép – Európa autonóm közösségeihez hasonlóan – megélhesse önrendelkezését Székelyföld autonómiája révén” – áll a kiáltványban.

Ezt követően Vass Mózes unitárius lelkész osztotta meg gondolatait a székelyek önrendelkezéséről.

Állásfoglalás

November 5-én közös állásfoglalásban fejtette ki véleményét a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceumban történetekkel kapcsolatban a Hargita, Kovászna és Maros megye tanácsának elnöke.

Kisebbségi jogaink gyakorlását akadályozzák azok, akik egy jogállamban az anyanyelven való oktatáshoz való hozzáférést korlátozzák. Az iskola magyar identitásunk mindenkor alappillére és ehhez az értékhez ragaszkodunk!

Sorban immár a második tanintézmény, a Székely Mikó Kollégium után a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum, amelynek működését megkérdőjelezi a nyomozó hatóság. Nem lehet véletlen, hiszen lépésenként folyamattá alakul, hogy a korrupcióellenes harc leple alatt tudatosan szűkítik kisebbségi jogaink gyakorlását.

Tamási Zsoltot, a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Gimnázium igazgatóját hivatali hatalommal való visszaéléssel, Ștefan Someșant, a Maros megyei főtanfelügyelőt pedig hivatali hatalommal való visszaéléssel és kétrendbeli hatáskörtúllépéssel gyanúsítják.

A 2016-os választási évben egyre többször kellett megtapasztalnunk, hogy azokat a vezetőinket, akik elszántan, kemény munkával küzdenek közösségünk érdekeiért és gyarapodásáért, hatósági vizsgálódással próbálják eltávolítani tiszttségükből. Ezek a törekvések nem egy személyt, nem egy oktatási intézményt céloznak meg, hanem az erdélyi magyar közösség egésze ellen irányulnak.

Meghurcolják közösségi vezetőinket, megpróbálnak megfélemlíteni bennünket, hogy erőfeszítéseink ne a közösségépítésre, hanem a folyamatos védekezésre irányuljanak.

Erdélyben a felekezeti oktatásnak nagy múltja van, hiszen az egyházi tanintézmények mindig a magyar oktatás centrumai voltak, amelyek hatékonyan biztosították kultúránk fennmaradását, magyar identitásunk megőrzését.

Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy megtorpanunk és csendben maradunk. Ők nem ismerik közösségünk összetartó erejét.

Amikor meg akarnak osztani bennünket, mi nem fordulunk egymás ellen, hanem összefaragunk és kiállunk megszerzett jogainkért.

Határozottan tiltakozunk Tamási Zsolt, a katolikus gimnázium igazgatójának meghurcolása ellen, bízunk ártatlanságában, és abban, hogy a nyomozó hatóság mielőbb lezárja az ellene indított eljárást, továbbá reménykedünk abban, hogy a Ștefan Someșan Maros megyei főtanfelügyelő ellen felhozott vádak is alaptalannak bizonyulnak.

Megerősítjük azt, amit a Mikó-ügy kapcsán is kijelenttünk: bármit elvehetnek, bezárhatnak, magyarságunk akkor is megmarad, hiszen mindig küzdeni fogunk megmaradásunkért. Az elbátortalanító, megfélemlítő törekvések is megerősítenek abban, hogy jövőnk itthon, Erdélyben van, nekünk pedig az a dolgunk, hogy ezt valóra váltsuk.

Borboly Csaba, Hargita megye tanácselnöke

Péter Ferenc, Maros megye tanácselnöke

Tamás Sándor, Kovászna megye tanácselnöke

Ki itt a tolvaj?

„Hiába dolgoznak, alkotnak, hiába gazdagítják teremtő munkájukkal és adóikkal az országot, most is másodrangú állampolgároknak tekintik a magyarokat Romániában” – mondta Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke november 12-én, szombaton, a Római Katolikus Gimnázium védelmében rendezett marosvásárhelyi tüntetésen.

A szervezők kérésére szólalt fel Kelemen Hunor szövetségi elnök. *„Már hogyan lennének dühösek, amikor azt látjuk, hogy a kommunista diktatúra rablását, szabadságfosztását a romániai magyarság ügyének rendezésekor kifogástalan eljárásnak tartják. Az ingatlanokat nem adják vissza, a bezárt intézmények újraindítását gáncsolják, és lépten-nyomon azt állítják, hogy ez egy modellértékű ország. Kérdem én: ki itt a tolvaj? Az, aki ellopta a vagyont és az intézményeket vagy az, aki visszaköveteli az elrablott vagyont és a bezárt iskolát. A válasz egyértelmű, ezért lassan mondjuk, hogy mindenki értse: sem az egyház, sem Tamási Zsolt, sem a tanfelügyelőség nem rövidített meg senkit, nem vette el más vagyonát, nem követett el törvényteleniséget. Azért vagyunk itt, hogy ezt ország-világ tudtára adjuk. Több mint 400 gyerek családja és szülei bíznak ebben az iskolában, ők a katolikus egyház képviselte szellemiségben kívánják nevelni gyerekeiket.”* – hangsúlyozta az RMDSZ elnöke, aki a Római-katolikus Státus Alapítvány közgyűlésének tagjaként szólalt fel a tüntetésen.

„A sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumot már államosították. Közigazgatási és bírósági határozatokkal évek óta korlátozzák a nemzeti és közösségi szimbólumok használatát, újraértelmezik a nyelvhasználati törvényt, és száműzik a magyar feliratokat a közterekről” – sorolta a sérelmeket, hozzátéve: az erdélyi magyarság nem fogja feladni, talpon fog maradni. Kelemen Hunor bejelentette: az RMDSZ memorandumot intéz az ügyben a román államfőhöz és miniszterelnökhöz.

Marosvásárhelyen kívül más településeken is tüntettek az erdélyi magyarok, s felolvasták azt a petíciót, amelyben az erdélyi magyar történelmi egyházak kijelentették: a marosvásárhelyi katolikus gimnázium elleni ügyészégi eljárás után úgy érzik, hogy Erdély valamennyi magyar iskolája veszélybe került. *„Számunkra a magyar iskolák jelentik közösségünk és Erdély jövőjét. Nem engedjük, hogy ezt bárki kockára tegye! Mi olyan Erdélyt akarunk, ahol jogainkat és javainkat ténylegesen biztonságban érezzük. Olyan országban akarunk élni, ahol a kisebbségpolitikát nem a titkosszolgálat és nem a bünyügyi szervek alakítják”* Véget kell vetni a közösség megfélemlítésének, a szerzett jogok bírósági és közigazgatási eszközökkel történő csorbításának, megvonásának. *„Azt kérjük minden felelős intézménytől, az ország kormányától és államelnökétől, hogy szavatolja a kisebbségek jogainak feltétlen tiszteletben tartását, közösségünk biztonságát, gyermekeink jövőjét!”* – áll az erdélyi magyar történelmi egyházak közös petíciójában.

Húszéves az Intermezzo Kamarakórus

A húszéves már nagykorú, kinőtte a gyerekcipőt, túl van a gyermekbetegségeken, maholnap komoly feladatok várnak rá, az élet nehéz kérdéseivel kell szembenéznie. Sok mindennel találkozott. Megélt örömet, bánatot. Gyorsan ellankadó nagy lelkesedések és fejbekölintő családások tapasztalatát hordja.

A húszévesnek vannak már szép emlékei, amelyeket ha felidéz, melegséggel tölti el a keblét. Derűvel gondol az elmúlt évekre, s ha régi fényképeket nézeget, büszkén mutatja, „nézd, ilyen voltam!” De egy kis szomorúság is van a hangjában, mert mégiscsak visszahozhatatlanul elmúltak azok az évek.

A húszéves még ébren álmodik, telve van lelkesedéssel, vággyal, tervvel, s ha megszusszanni, visszatekinteni megállt egy percre, utána lendülettel indul tovább az úton.

A húszéves már tudja, semmi mást nem kaphat ingyen, csak a lehetőséget, hogy maga is tegyen valamit az asztalra. Tudja, hogy nap nap után dolgozni kell, haladni előre, mert a célok nem jönnek közelebb.

A húszéves már bicsaklott meg a terhek alatt, néhányszor már vesztette el a hitét, a bizalmát, s szerencsés, ha aztán mindannyiszor megtalálta. Szerencsés, ha megélt a jól végzett munka örömet.

A húszévessel már mi minden megesezt, mert a húszéves már húsz éves!

Az *intermezzo* tulajdonképpen magyarázva mondva közjáték.

Mint neve is utal rá az *intermezzo*, azaz a közjáték csupán összekötő elem két tartalmas valami között. Zenei értelemben olyan önálló részlet, mely mint hangulatkifejező a műltra utal, vagy mint előkészítő az elkövetkező cselekményre. Dalművekben az egyik felvonást a másikkal összeköti.

Mindenképpen már előtte és még utána van valami, s ő ott áll feszesen vagy inogva, mint egy függőhíd közöttük, hogy legyen amin eljussunk az egyikről a másikra.

Csupán ennyi lenne? Tudjuk, hogy nem. A szóvatai *Intermezzo* bizonyítottan jóval többet jelent, mint egy rövid közjátékot. Hogy mit, erre a későbbiekben pontosabb választ lehet adni. De már ma is tudjuk, érezzük, látjuk, hogy kijött a szótárak lapjairól, itt van velünk, s általa gazdagabb lett az életünk.

Hol női karnak, hol vegyes karnak, hol pedig kamarakórusnak határozta meg magát az elmúlt időszakban, de az mind ő volt. Változott, érett, erősödött, s mára már húszéves lett az *Intermezzo*.

A húsz év szép pillanatait képekben, díjakban, oklevelekben, zászlószalagokban, kiadványokban stb. megörökítő kiállításal kezdődött az *Intermezzo* húsz évét köszöntő ünnepség október 29-én a művelődési házban.

Az ünneplők között nem csupán jelen voltak a kórus korábbi tagjai közül sokan, de fel is léptek néhány kórusmű közös éneklésére azokkal, akik ma is aktív tagok.

„A 20 éves jubileumi ünnepség alkalmával köszöntöm a Bernády Közművelődési Egylet tagszervezetét, az *Intermezzo Kamarakórust!*”

Köszöntőmben köszönés is van, köszönjük a húsz évi jelenlétet, az itthoni és határon túli sikereket, amelyekkel öregbítették városunk jó hírnevét. Gondolom, hogy ha megkérdeznénk, hogy melyek voltak a kórus legemlékezetesebb fellépései, alig tudnának határozott választ mondani a húsz év távlatában. Lehet, hogy e kiállítás ad választ kérdéseimre!

(...)

Fülöp Judit karnagy vezetésével – aki egyben a BKE alelnöke is – az *Intermezzo* 20 év után, íme, városunk, a Sóvidék, Erdély számon tartott, aranyfokozattal minősített kórusa. Tagjait élte a következő elv, cél, érzés: »egy nemzet számára két dolog van, ami mindennél drágább, mert mindennél jellemzőbb rá: a nyelve és zenéje!« – mondta köszöntőjében Mester Zoltán a BKE elnöke.

„Miért van az, hogy megérte a kórus a 20. évfordulót? Mindamellet, hogy a tagok cserélődtek és cserélődni fognak az évek során? Mert van valami, ami közös azokban, akik idejárnak: szeretni az éneklést, a közös éneklést. Egy eszköz, amivel lelkünket gazdagítjuk, kapcsolódunk a mindennapok sokszor egyhangú forgatagából és egy másik világ nyílik meg előttünk, ahol sokkal több az érzés, az egymással törődés, a közös munka és összefogás, barátság és szeretet. Ha néha bele is keverednek felhős pillanatok, amitől az ember már-már feladná, mindig előkerül valami, ami a felhőket eloszlatja: az elmúlt évek szép emlékei, azok az érzések, amelyekre visszagondolunk egy-egy ének előadása közben és után, azok az arcom, amelyek elégtételt adnak nekünk, amikor az emberek előadás után megdicsérnek.

Ezért él a kórus. Mert van benne öröm, bánat, elégtétel.” – így fogalmazta meg gondolatait a kórusról Csorján Imre kóruselnök a jubileumi ünnepségen.

Molnos Ferenc

A Szovátai Intermezzo Kamarakórus nőikarként alakult 1996 őszén, fiatal pedagógusokból, akik az együtténeklés öröméért, a zene szeretetéért, hetente összeültünk és népdalfeldolgozásokat, egyházi műveket, gyermekdal feldolgozásokat tanultunk, a próbák színhelye pedig a Bagolyvár óvoda volt.

Az előttünk már működő kis Sóvirág énekkar, de az azt megelőző Katolikus Ifjúsági Kórus is részese volt az Intermezzo létrejöttének.

A kórus alapítója, szakmai és szellemi irányítója Fülöp Judit óvodapedagógus- karnagy.

Az Intermezzo Női kar hivatalosította létét a Bernády Közművelődési Egyletben, amelynek ma is aktív tagja.

Az 1999-es év volt a kórus egyik legtermékenyebb éve, amikor megszületett a Mordizomadta, libizári-libzom című, gyermekdal feldolgozásokat tartalmazó lemezünk, amely 68 dalt mutat be, főként óvónőknek tanítóknak, hiányt pótló, didaktikai irányítúként. Ezután a Dona Nobis Pacem című egyházi műveket tartalmazó album jelent meg, amely adventtől-adventig tematikus kórusműveket tartalmaz.

Beiratkoztunk a Romániai Magyar Dalosszövetségbe, tagjai lettünk a Seprődi János Nemzetközi Kóruszövetségnek is. Viva la Musica lett a jelszavunk, zászlót is avattunk és szenteltettünk.

2001-ben Debrecenben, majd 2003-ban Ópusztaszeren vettünk részt a Kárpát-Medencei Zenei együttesek találkozóján.

A szinte 10 évig működő nőikar, a természetszerűen bekövetkező családalapítás végett megszűnt és 2005-től vegyes karként folytatta tevékenységét.

Minden évben megszervezi a karácsonyi koncertjét, minek következtében gazdagodott DVD. gyűjteményünk.

Hazai és anyaországi fesztiválokon, testvérvárosi rendezvényeken veszünk részt, de önálló koncert turnékat is szervezünk. Így, énekelünk Budapesten, Rómában, Bécsben, Erdélyben: Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Csíkszeredában, Székelyudvarhelyen stb. és Magyarország

számos városában. Ellátogattunk a szörvényba, Dél -Erdélybe, a Zsíl völgyébe, a Gyimesekbe, de a környék számos kis falujába is elvisszük a kórusmuzsika szépségeit.

Legnagyobb büszkeségünk, hogy 2009-ben megszerveztük a Szovátai Tavasz Kórusfesztivált, amelynek mottója Leopold Mozart nagy axiómája: „az énekes zene a hangszeres zene örök ideálja”

2015-ben a VII. Fesztiválon először hívtuk meg Erdélybe a Magyarországi KÓTA, Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének minősítő bizottságát, amely alkalommal az Intermezzo arany fokozatot ért el.

Idén már a Kóta tagjaként szerveztük meg a VIII. Szovátai Tavasz Kórusfesztivált, amelynek fontos szererpe van az erdélyi kórusok fejlődésében, hiszen a Kárpát medence több országából is jelen vannak a kórusképviseletek és baráti meg szakmai kapcsolatok létesülhetnek.

Mégha maroknyian is, Szovátát azon fesztiválvárosok közé sorakoztattuk, ahol élő hagyományt teremtettünk a kórusmuzsikának. Állandó fejlődést tanusítva szolgáljuk a közösséget, nemzeti értéket állítva annak a zeneszerető közönségnek, amely a szívből jövő, örömmel előadott dalt értő fülekkel, nyitott lélekkel fogadja.

Fülöp Judit

Repertoár

Egyházi művek

1. Hans Leo Hassler: Ünnepre jöttünk
2. G.O. Pitoni: Cantate Domino
3. Luigi Cherubini: Jöjj Úr Jézus
4. Halmos László: Jubilate Deo
5. Liszt Ferenc: O salutaris hostia
6. H. Praetorius: In dulci jubilo
7. Ismeretlen szerző: Üdvözlégy Mária

Közös éneklés a régi Intermezzosokkal

1. Halmos László: Hogyha az Úr
2. Szabó Szabolcs : Akarom
3. Szendrei István: Veni sponsa
4. Somorjai József: Üzenet a kék bolygónak

Világi művek

1. Kodály Zoltán: A szép énekszó múzsájához
2. Márkos Albert: Este későn
3. Kodály Zoltán: Gömöri dal
4. Csíky Boldizsár: Két népdal
5. Bárdos Lajos: Tréfás házassító
6. Makkai Gyöngyvér: Feleségek felesége
7. W. A. Mozart: Tele hordó
8. Antonon Dvorak: Égi szent béke
9. Makkai Gyöngyvér: A csúcs közel
10. Ír népdal: Simuljon mindig lábaddal elé...

Szabályozás a temetőkről, temetkezési szolgáltatásokról

Ha igaz az, hogy nem csupán az utolsó szívdobbanásunkig, de tulajdonképpen addig vagyunk, ameddig emlékeznek ránk, ameddig bár egy ember tud rólunk, viszonylagossá válik a halál: a régen elhunyt is lehet élő az emlékezetben, s a földi pályáját még be nem járt is lehet mindenki által elfelejtett, azaz halott.

Valljuk be, van bennünk egy törekvés ily módon az örök – de legalábbis a nagyon hosszú – életre. Azt akarjuk, hogy sokan és sokáig emlékezzenek ránk. Ki munkája, kiugró teljesítménye, szerető gondoskodása, felelős magatartása, példás élete, közösségépítő tevékenysége révén éri ezt el, ki pedig a rombolással, mert nem csupán a jóra, a rosszra is – bár nem szívesen – emlékeznek az emberek. Viszont a „langyosokat” Isten is kiköpi a szájából:

„Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Bárcsak hideg volnál, vagy forró. Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból.” (Jelenések Könyve 3,15-16)

De ne csupán a saját üdvösségünkkel foglalkozunk, az előttünk járókra magunk is emlékezzünk! Emlékezzünk tisztelettel! A tisztelet is megköveteli, hogy az elhunyt porhüvelyét illő módon helyezzük örök nyugalomra és sírhelyét gondozzuk.

Nem csupán az illem, a hagyomány, a szokásrend illetve az egyházi szertartás szabályozza mindezt, hanem bizo-

nyos létező törvényes rendelkezések is, amelyek olykor változnak.

Hosszú huzavona után, fogadta el a parlament a temetőkről, krematóriumokról és temetkezési szolgáltatásokról az RMDSZ parlamenti képviselői által 2009-ben benyújtott törvénytervezetet. Végül öt év múlva, 2014-ben született jogszabály belőle. A Hivatalos Közlöny július 11-i, 520. számában tet-

Ez a törvény szabályozza a temetők létrehozását, használatát és bezárását. A törvény részletesen tárgyalja a temetkezési vállalkozások működését, az általuk végzett szolgáltatásokkal járó kötelezettségeket. Külön fejezet az elhunytak szállításának szabályozása.

A törvény megjelenésétől számított 90 nap múlva, tehát 2014. szeptember 10-én lépett életbe. A hatóságoknak el kellett készíteniük és a kormánynak elfogadni az alábbi szabályozásokat:

- a temetkezési szolgáltatásokat adó vállalkozások által betartandó műszaki kritériumok meghatározását,

- a temetők létrehozásának, kiterjesztésének, bezárásának, megszüntetésének, újra nyitásának, valamint a holttestek elhantolásának, elhamvasztásának, kihantolásának (exhumálásának) és újratemetésének részletes szabályozását;

- az emberi krematóriumok

működésének műszaki és egészségügyi szabályozását;

- a temetkezési vállalkozások garancia alapja szintjének a meghatározását.

A törvény előírásai nem vonatkoznak a különleges törvények által szabályozott katonai temetőkre, háborúk megemlékezésére szolgáló temetőkre és emlékművekre, más országok gondozásában levő temetőhelyekre.

Azokban a helységeket, ahol nem létezik köztemető és az elhalálozott vallásának nincs saját temetője, a temetésnek a létező temetőben kell megtörténnie, az elhunyt válása szertartásának betartásával. Kivételt képeznek az izraelita és a muzulmán egyházak temetői, ahová nem lehet más vallásúakat eltemetni.

A temető tulajdonosának kötelessége a temetők zöldövezeteinek, ösvényeinek, kerítéseinek fenntartása, gondozása, a parcellák kijelölése, szükséges felszereléseinek biztosítása. Ezeket a feladatokat a tulajdonos átadhatja, szerződéses alapon, egy erre szakosított gazdasági egységnek. A temető tulajdonosának a kötelessége kidolgozni a temető működési szabályzatát.

Egy temető létrehozásánál a tulajdonos köteles biztosítani:

- a) belső utak, sétányok létezését;
- b) temetkezési szertartás lebonyolítására szolgáló helységet;
- c) a holttestek temetés előtti elhelyezéséhez szükséges olyan technikai ellátottsággal bíró helységet, ahol a hőmérséklet nem haladja meg a 15°C;
- d) felhasználható vízforrás létrehozását;
- e) illemhelyeket;
- f) szemet lerakásra kijelölt helyeket;
- g) az utak és sétányok mentén fasorokat, zöld övezeteket.

Temetők kiterjesztése vagy újrainyitása csak a fentiekben felsorolt feltételek biztosítá-

sával lehetséges. Egy temető megszüntetése, területének más célokra való felhasználása csak az utolsó temetés idejétől számított 30 év leteltével lehetséges, megfelelő indoklással, az Egyházak Államtitkárságának (Secretariatul de Stat pentru Culte) jóváhagyásával, miután valamennyi földi maradványt máshová helyeztek. A temető gondnokának kötelessége nyilvántartást létrehozni és vezetni, melybe be kell vezetnie a következő adatokat: a temetés sorszámát, időpontját (nap, hónap, év), az elhunytnak személyazonosági adatait, utolsó lakhelyét, elhalálozásának időpontját, a sírhely sorszámát, sorát, parcelláját, annak a személynek a nevét és címét aki megrendelte a temetkezést, valamint feljegyzéseket a temetkezés jellegéről és a sírhelyen végzett építkezésekről. A temetkezés megrendelője és a sírhely koncessziótulajdonosa hozzáférhet a nyilvántartás adataihoz. A gondnoknak kötelessége, hogy a hivatali idő alatt adatokat, információkat szolgáltat-

son mindazoknak, akik érdeklődnek az elhunyt személyek temetkezési helyéről.

A temető gondnokának joga van visszavonni a sírkert használati jogát a következő esetekben:

- a sírkert használójának adtak egy másik sírhelyet;
- két évnél hosszabb ideig a sírkertet elhanyagolták, erről értesíteni kell előzőleg az érdekelteket/személyeket;
- nem fizették ki a sírkert használati szerződésében megállapított díjat.

A holttest szállítását helységeken belül vagy kívül csak fedővel rendelkező koporsóban, a holtak szállítására különlegesen felkészített járművel lehet, mely megfelel az egészségügyi és a járványok megelőzésére szolgáló szabályozásoknak. Külföldön elhunyt személyek hazaszállításához szükséges az illető ország engedélye, valamint annak a helyi hatóságnak keretén belül működő egészségügyi intézménynek a bejegyzése ahol az elhalálozás megtörtént. A holttest Romániába való szállításához szükséges még az illetékes román

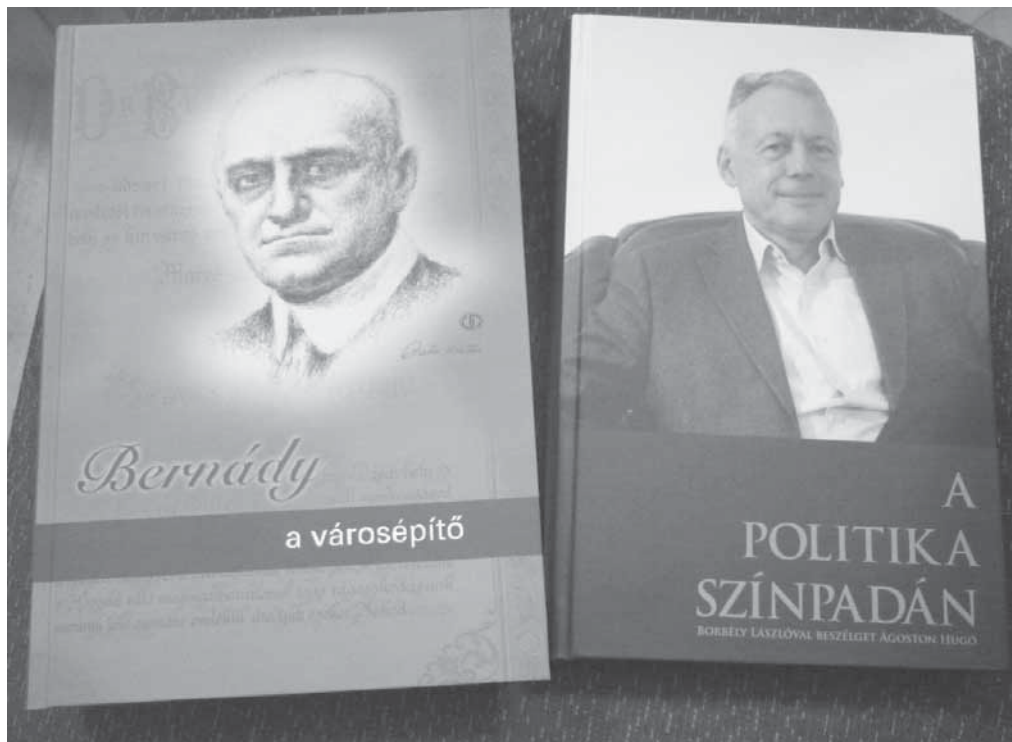
konzulátus engedélye valamint annak a temetőgondnokságnak a bejegyzése, ahová el kívánják temetni a halottat.

A halottnak más helységebe való szállítására csak a holttest bebalzsamozása után kerülhet sor, zárt, vízhatlan koporsóban, melynek alján felszívó (absorbant) réteget helyeznek el. A nemzetközi szállításhoz szükséges halotti szállításra szóló útlevél (pașaport de transport mortuar). Ezt Romániában a megyei egészségügyi hatóságok állítják ki.

Egy törvényi rendelkezés a meleg időszakban hűtőberendezés hiányában a gyors felbomlási folyamat okán rövidebb időintervallumot engedélyez az elhalálozás és a temetés között. Ez számos esetben okozott plusz kellemetlenséget Szovátán is, hiszen nem egyszer a távol lévő hozzátartozók érthettek el a temetési szertartásra. Három koporsóra szerelhető hűtőszervezettel az önkormányzat megoldotta ezt a gondot s ismét visszatérhetünk a meleg időszakban is a két virasztásos temetéshez.

Kettős könyvbemutató

Azt a városképet, amelyet nem csupán a helybéliek szeretnek, de az egyszeri idelátogató is szívesen szemlél, tulajdonképpen Bernády György álmodta és teremtette meg Marosvásárhelyen.

Máig csaknem valamennyi reprezentatív épület a nevéhez kötődik pedig hát igencsak régen köszönt le polgármesteri tisztességéről. Hát nem csoda, ha nevét ma is tisztelettel említjük, ha sokan csodáljuk karizmatikus városvezetői tevékenységét, és a mai vezetőknek is példaként emlegetjük

Ha azt mondjuk, Bernády, nem csupán egy örökkön nyugtalan emberre, de inkább egy követendő magatartásformára gondolunk. Ilyen Bernádyk kellenének most is, mondjuk.

Megannyi cikk, kiadvány témája, és ez láthatóan így lesz jövőben is. Most egy minden korábnál jelentősebb, tartalmasabb könyv jelent meg róla *Bernády, a városépítő* címmel a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány kezdeményezésére. „A több mint félezer oldalas kötet elmélyült kutatómunka eredménye. Pál-Antal Sándor akadémikus koordinálásával hét szakember – Fodor János, György V. Imola, Józsa András, László Loránd, Nagy Miklós Kund, Pál Judit és Sebestyén Mihály – gyűjtötte össze és dolgozta fel mindazt, ami az egykori polgármester, főispán, politikus, közéleti személyiség életében, munkásságában számottevő, és hasznosítható, tanulságos az utókor számára.” – így fogalmazott Nagy Miklós Kund, társszerzőként a Szovátán is bemutatott kötetéről.

November 18-án a Városháza nagytermében tartott könyvbemutatón a szerzők közül Nagy Miklós Kund mellett itt volt és felszólalt László Loránd történész. A legnagyobb sajnálatunkra nem lehetett jelen a szovátai szerzőtárs, Józsa András helytörténész, aki megannyi adattal, ismerettel bővítette a Bernády

családdal, Bernády munkásságával valamint szovátai tevékenységével kapcsolatos ismerettárunkat. Korai távozásával nem élhette meg azt az elégtételt, hogy kezébe vegye az elkészült könyvet.

Bármennyire is átfogó ez a kötet, korántsem dolgozhatta fel a maga teljességében a Bernády-jelenséget. A várost rendkívül eredményesen építő vezetőt, s a mindig tetre kész embert felvázolta ugyan, ennyiből is fogalmat alkothatunk róla, de még megannyi feldolgozatlan adat vár a kutatókra, amelyek a már ismert képet kerekrebbre, teljesebbre egészíthetik majd ki. Még legalább egy ekkora kötetre való anyagot kell feldolgozniuk, értelmezniük és egy majdani, e mellé párként állítandó kötetbe foglalniuk.

Élete, munkája tanulságos minden közösségi szerepet felvállaló embernek. Minta ma is arra, hogy miként kell élni a mindenkori lehetőségekkel, miként kell teremteni, építeni, létrehozni, a jövőért cselekedni.

Bernády György és Borbély László neve sok szállal összekötődik, de lám, két róluk szóló könyv is egy szovátai könyvbemutatón, de nem csak itt, egymás mellé került. Persze, nem véletlenül, hiszen a Bernády kultusz legfőbb ápolója a róla elnevezett alapítvány, amelynek megálmodója, létrehozója, elnökként irányítója az a Borbély László, akit közösség-szervezőként és politikusként is sokan hasonlítottak a nagy elődre. Tán azért, mert hasonlóan céltudatosnak látták. Tán azért, mert sokaknak kényelmetlen lehetett, hogy nem bírja a csendes vizekben való elpilledést, s munkára, cselekvésre ösztönözte azt, aki vele szövetségre lépett. Tán azért is, mert lehetett szeretni vagy nem szeretni, értékelni tevékenységét, vagy keményen megbírálni, csak közömbösnek lenni nem lehetett vele kapcsolatban.

Valaha diákszínjátzóként állt a színpadon. Nem láthattuk, de elhisszük neki, hogy lendülettel vetette bele magát abba a tevékenységbe is. Később a politika színpadára váltott, és elmondható, hogy fontos szerepeket kapott nagyon komoly darabokban, amelyekkel az élet kínálta meg őt. Pontos, találó Nagy Miklós Kund megfogalmazása: „A politika színpadán című beszélgető-könyvben Ágoston Hugó kérdéseire Borbély László, egy rendszerváltó nemzedék egyik meghatározó képviselője nyíltan, a további politikai szerepvállalás terhéől felszabadultan válaszol.”

A szovátai bemutatón Borbély Lászlót házigazdaként Péter Ferenc kérdezte a múlttól valamint a rá váró új szerepekről, és a vendég szintén felszabadultan válaszolt.

molnos

Márton nap

Apró gyermekek színes papírból készített lámpásokkal a kezükben vonulnak az utcán a novemberi hűvös estében és ragyog az arcuk, csillog a szemük. Sokaknak ez, ezzé lett az elmúlt évek során a Márton nap.

A névadó Tours-i Szent Márton, aki 1700 éve, Pannóniában, Savaria városában – a mai Szombathely elődjében – született egyszerűségével, életének tisztaságával, az emberek iránti őszinte felebaráti szeretetével elismerést váltott ki. A szegényeket mindig védelmébe vette, s a szegények gyámolítójaként, az elesettek támaszaként emlegeti a néphagyomány. A Márton napi ráemlékezéssel tulajdonképpen ezekkel az értékekkel is találkozik minden csöppség. Már ezért is jó döntés a Márton napi ünnepek megszervezése. De sok másért is. Például a rákészülés örömeért is, de a hagyományok ápolásáért is.

Szent Márton volt az első szent, amely nem vértanúságával, hanem tiszta életével érdemelte ki e megtiszteltetést. Települések viselik (Kun-szentmárton, Tápíószentmárton, Szentmártonkátá, vagy az erdélyi Dicsőszentmárton illetve Nyárádszentmárton, Csíkszentmárton, Szépkenyér-szentmárton) a nevét.

„Az egyházi szokások szerint Márton nap volt régen a 40 napos adventi böjtöt megelőző utolsó nap, amikor a jóízű és gazdag lakmározás, mulatozás megengedett. Ezért lett hagyomány sok helyen a mulatság, és erre a napra jellemző fogások, édességek fogyasztása. A legismertebb Márton napi ételek közé tartozik a libanyakleves, a ludaskása, a libasült párolt káposztával. A hiedelem szerint ugyanis aki nem eszik Márton napján libát, az egész évben éhezni fog. Az ünnepi vacsora végén már kiforrott újbórral szokás koccintani, ezt hívják Márton poharának. Desszertnek pedig sokféle kínálnak »Márton köpönyegét«, ami egy rétestésztából készült édes, töltött sütemény.” – mondja a világhálón az összefoglaló.

Liba és köpönyeg, Szent Márton máig őrzött történeteinek két eleme: a nincstelennel megosztotta köpönyegét, a libák közt bújt el az őt püspökké avatni akarók elől.

Az ókori görög Diogenész is lámpással kereste az igaz embert. Valójában a Márton napi kis lámpások is efféle igazember keresők, tulajdonképpen Szent Márton értékeit keresik bennünk. Azt, hogy szeretjük-e egymást, képesek vagyunk-e önzetlen cselekedetekre, próbáljuk-e megsegíteni a szűkölködőket, az elesetteket, tudunk-e osztozni mások örömeiben és bánataiban, forgatjuk-e avagy megosztjuk azt a köpönyeget, ludasok vagyunk-e súlyos bűnökben, s becsüljük-e még a gyermeki tisztaságot?

A hűvös estében mennyi kérdés.

„Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni,

Hogy melegednének az emberek.” – mondja a költő. *molnos*

A múlt havi rejtvényünk megfejtése: EGYEDÜL NEM TUDJA ELDÖNTENI, MEGNŐSÜLJÖN-E.

Székely bácsika rohanva érkezik az állomásra, de végül csak elkési a vonatot. A szerelvény éppen akkor gördül ki a peronról, mikor ő odaér. Válláról lecsapja az átalvetőt, kalapja pántlikájából kitépi a jegyet és dühösen kiált a vonat után: - ... (folytatás a POÉN1-ben és a POÉN2-ben)	Készítette: Molnos Ferenc	... Gyula díjlovagló bajnok	... Ness, Al Capone ellenfele	Japán rajzfilm figura	Indusztriális	AAA	Csillag-jegy	Fohász	Kaszárnya	
	Poén 2	>	>	>	>	>	>	>	>	>
	Referencia kamatláb	>								
	Szövetség (futball)	>					Sásféle	>		
	Poén 1	... Kuroszava filmrendező	Franc. folyó Hajnali mise				Delhi egyetem Származás	>		
Község (Encsi járás)	>	>	>		Szám.gép szerviz A kószikla	>	>			
A szerelem istene	>			Foszfor Román igen	>	Célzat El	>			
Norvégia	>		Csomafalvi Karibi ország	>						
Joule	>	Infó Kézimunka eszköze	>			Juttat Lebeg	>	... Roma (focicsapat) Nocsak	>	
Római történet-író	>			Szemben Női név (feb.26.)	>				Nitrogén Illeték-fajta	>
... Bertalan, miniszter	>					Majdnem tanár Itália	>			
Korai római pénz	>		Idősebb Liter	>	Íme Természetes	>		Viziálat Amerikai foltos ló	>	
Skandináv „állatszeli-dítő” dal	>					Egyházfő Zenei egyesület	>			
Mister	>		Lengyel folyó Nem elő	>		Szappanféle (ford.) Ír szervezet	>			
Nevelés (ang.)	>							Avasodik! Csont (latin)	>	
Ének	>			Odairat (csavart!) Névelő	>					
Német zenei társulat	>		... Gardner	>			Lopakodik	>		

Felelős kiadó: Szóvata Város Polgármesteri Hivatala, Fülöp László Zsolt polgármester
 Szerkeszti: Molnos Ferenc, Grafikai szerkesztő: Siklodi Zsolt
 Lapszámunk munkatársai: Fülöp Edmund, Fülöp Judit

ISSN 2069-0827